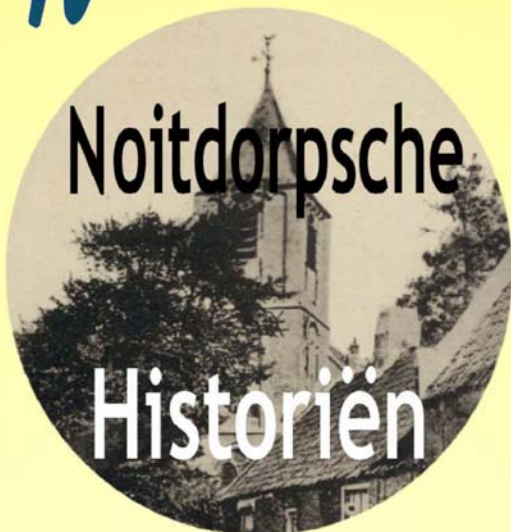

Nieuwsbrief

Per kwartaal verschijnende
uitgave van de vereniging
Noitdorpsche Historiën

5^e jaargang
nr 4 dec. 2006

In deze nieuwsbrief:

<i>Van de voorzitter</i>	1
<i>Nieuwe leden</i>	1
<i>Familie Kroon</i>	1
<i>Bidprentje</i>	2
<i>Columns & andere verhalen</i>	2
<i>Forum Hadriani</i>	2
<i>Jubileumconcert</i>	3
<i>De Groene Singel</i>	3
<i>Delft, stad met een vergeten bierhistorie</i>	4
<i>Graftombe.nl</i>	5
<i>Woningbouwvereniging Nootdorp</i>	6
<i>Maria van Oosterwijck</i>	7
<i>Van de penningmeester</i>	8
<i>Giften</i>	8

Van de voorzitter

Het jubileumjaar zit er haast op. Een zeer succesvol concert waarvan velen genoten was het hoogtepunt. Ook volgend jaar zal uw bestuur zich weer inzetten om aansprekende activiteiten te organiseren. Hebt u ideeën laat het ons weten.

We kijken terug op vijf jaren waarin de vereniging gegroeid is tot 100 leden en waarin we zien dat steeds vaker informatie gezocht wordt over Nootdorp. Een grote wens blijft dan ook om de archiefkast die we hebben beter en makkelijker toegankelijk te maken. Maar uiteraard is er ook erg veel te vinden bij het Gemeentearchief Delft dat de collectie Nootdorp onder zijn kundige hoede heeft.

Het bestuur wenst u prettige kerstdagen en een goede jaarwisseling en wenst u een historisch en zinvol 2007 toe.

Nieuwe leden

Toon en Karla Verwijmeren en Theo Stig hebben zich als nieuwe leden van de vereniging aangemeld. Hartelijk welkom en we vertrouwen er op dat er veel plezier beleefd wordt aan het lidmaatschap.

Familie Kroon

Theo Stig stelde in de vorige Nieuwsbrief een vraag over de familie Kroon. Piet en Greet Janssen hebben eens geïnformeerd bij bekenden en konden een aantal oude foto's lenen. De foto's zijn gescanned en afgedrukt waarna ze op de post zijn gegaan. Theo Stig was erg blij met de foto's en bedankt Piet en Greet met wie hij nog eens nader contact op zal nemen.

Zijn er nog foto's van bode Kroon, bijvoorbeeld met paard en wagen, dan houdt Theo zich erg aanbevolen.

Bidprentje

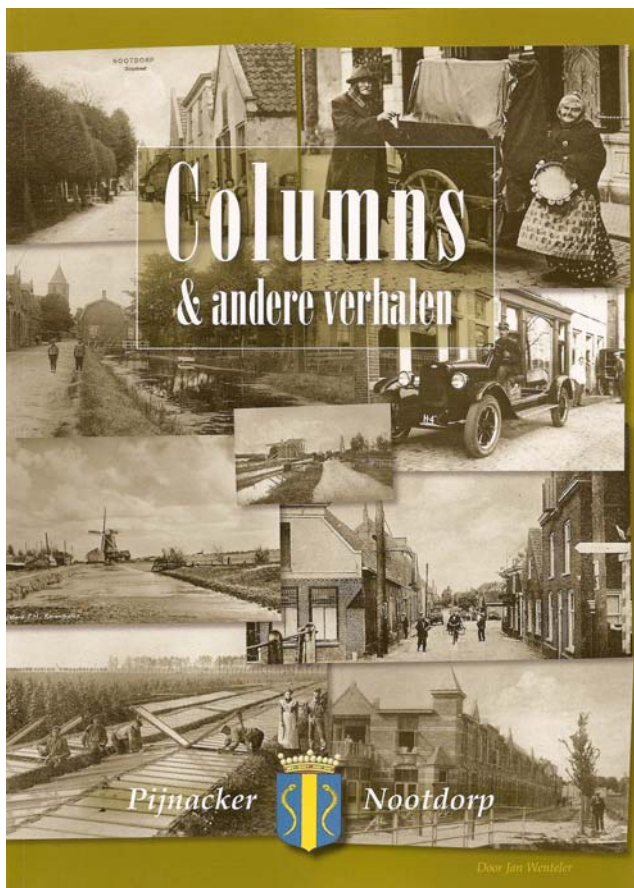
Snuffelend op het Internet kwam ik het volgende bidprentje tegen.

Pastoor Gerardus Theodorus van der Meer was maar kort pastoor in Nootdorp, van 1935 tot 1937 toen hij plotseling overleed. Hij is begonnen met de restauratie van de verzakkende kerk en pastorie.

Columns & andere verhalen

Op vrijdag 20 oktober werd het eerste exemplaar van dit fraaie boek door Jan Wenteler uitgereikt aan burgemeester Buddenberg. Het mooi verzorgde boek, vertelt in woorden en beelden over een stuk geschiedenis van Pijnacker en Nootdorp. Veel

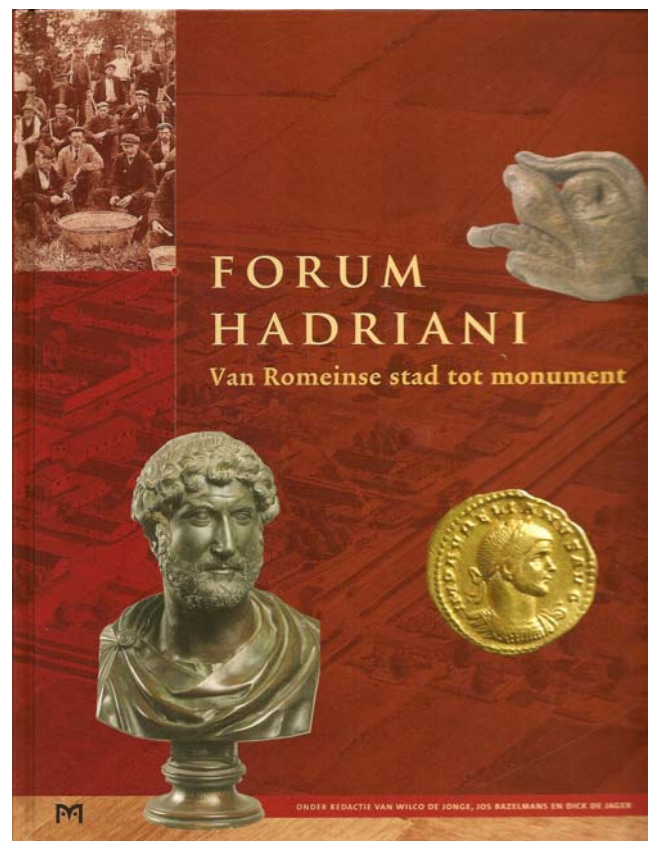

fotomateriaal in zwart-wit en kleur in combinatie met persoonlijke verhalen en herinneringen maken dit tot een geslaagd boek, de moeite van het aanschaffen zeker waard.

Het boek is verkrijgbaar bij boekhandel Van Atten in Pijnacker en kost € 24,50. Een gedeelte van de opbrengst van het boek gaat naar de stichting Onvoki van de Pijnackerse huisarts Marinus 't Hart die zich inzet voor de bouw en exploitatie van basisscholen in het Afrikaanse Togo.

Forum Hadriani

Het stadje Forum Hadriani ('markt van Hadrianus') werd rond het jaar 70 van onze jaartelling gesticht aan de Gracht van Corbulo. Deze liep ongeveer op de plaats waar nu de Vliet stroomt. Hoewel het stadje niet zo lang heeft bestaan – circa twee- tot driehonderd jaar – was het een van de belangrijkste steden van het land. Het was de hoofdstad van de Romeinse provincie waar de Cananefaten woonden. De archeologische resten bevinden zich nog steeds grotendeels onder de grond in het westelijk deel van Voorburg.

De spectaculaire vondst van een enorme bronzen hand trok de aandacht van de eerste hoogleraar archeologie ter wereld, C.J.C. Reuvsens. Hij besloot te gaan graven in Voorburg. Sindsdien zijn archeologen niet meer weg geweest van deze immens rijke site. Naast Romeinse overblijfselen uit het bekende Forum Hadriani blijkt hier een schat aan informatie over prehistorische en middeleeuwse bevolking te

liggen. Voorburg kent waarschijnlijk een vrijwel permanente bewoningsgeschiedenis van de prehistorie tot nu. De lange en intrigerende geschiedenis van deze Nederlandse nederzetting is nu voor het eerst samengebracht. Deze prachtige bundel is een aanwinst voor elke liefhebber van geschiedenis en archeologie! Het behandelt in meer dan dertig hoofdstukken een periode van duizenden jaren, van de prehistorie tot de eenentwintigste eeuw. Het boek is voor € 39,95 te bestellen via de boekhandel en het bevat 480 rijk geïllustreerde bladzijden. ISBN 90-5345-291-5

Jubileumconcert

Twee avonden konden concertliefhebbers genieten van ons jubileumconcert dat in het kader van ons eerste lustrum werd aangeboden. De concerten werden gegeven in een historische omgeving: de Dorpskerk in de Dorpsstraat van Nootdorp. Voor aanvang werd door het bestuur een korte toelichting gegeven op het interieur van de kerk. Zo bevat de kerk een orgel uit 1770, een rijksmonument. Vrijdag en zaterdag speelde dit orgel geen rol in het concert, want de muzikale inbreng kwam van het jonge strijkkwartet EnAccord.

De jarige vereniging bood het jubileumconcert aan onder de noemer Mozartconcert. De link die door de vereniging gemaakt werd, was er een van historische orde in de zin dat er sprake is van het Mozartjaar. Mozart zelf is – als wij het boek van Piet Verwijmeren 'Mozart op reis' lezen – nooit in Nootdorp geweest. Wel is het mogelijk dat Mozart tijdens zijn reis met de trekschuit van Rotterdam naar Den Haag de eeuwenoude kerktoeren (een rijksmonument) heeft gezien.

Vanwege de naam Mozartconcert werd, ondanks dat het programma direct bekend was gemaakt, verondersteld dat uitsluitend werken van Mozart ten gehore gebracht zouden worden. Dat was dus niet zo. Wel werd begonnen met KV 156 in G groot van Wolfgang Amadeus Mozart. Geëindigd werd met een eveneens makkelijk in het gehoor liggende Brahms. Een componist die sterk is beïnvloed door Mozart.

Tussendoor werken van Strawinsky, Bartók en Webern. Met name het werk van Bartók – dat voor de

pauze ten gehore werd gebracht – maakte indruk. Voor velen was dit nu niet bepaald de muziek waarvan men een CD zou aanschaffen, maar de inspanning en de allure waarmee het werk door EnAccord werd uitgevoerd oogstten alom grote waardering en bewondering. Een van de uitspraken uit het publiek richting bestuur: "Wat laten jullie die mensen hard werken!" Dat je over de snaren van de instrumenten (violen, cello en alt) niet alleen kunt strijken, maar ook anderszins kunt bespelen was boeiend om te zien, boeiend om te ervaren.

Een enorme inspanning van de musici die daarna echt aan een pauze toe waren. Pauze voor het publiek was in Nové, alwaar door de jubilerende vereniging getrakteerd werd op koffie of thee met een variant op de 'Mozartkugel' als begeleidende lekkernij.

Na de pauze werd begonnen met Sechs Bagatellen, een kort maar zeer interessant werk van Anton Webern, waarna EnAccord inzette op Johan Brahms strijkkwartet in c, opus 51, nr 1. Waardering van het publiek alom en het strijkkwartet kreeg dan ook op beide avonden een staand applaus en bloemen.

De Groene Singel

Zo heet officieel de wijk die we ook kennen als de Oranjewijk.

De eerste plannen voor "grootschalige" nieuwbouw in Nootdorp dateren van 1937. In de dertiger jaren pas dringt bij het gemeentebestuur het besef door dat men een verantwoordelijkheid heeft voor volkshuisvesting. Zij geeft aan de heer S. (Samuel) J. van Embden opdracht een stedenbouwkundig plan voor een nieuwe woonwijk te maken. Hij werkt in die tijd nog bij de Vereniging Stad en Landschap in Rotterdam. Hij behaalde in 1928 zijn ingenieursdiploma bouwkunde aan de Technische Hogeschool Delft. Van Embden wordt sterk beïnvloed door de Delftse hoogleraar M.J. (Marinus Jan) Grandpré Molière die in Rotterdam bekend is van de ontwikkeling van de wijk Tuindorp Vreewijk. Met deze achtergrond stelt hij de gemeente voor de wijk te baseren op de tuindorpgedachte. Hij noemt zijn plan de Groene Singel, dat pas jaren later de Oranjewijk is gaan heten.

Van Embden stelt in Nootdorp een singel ten noorden van de oude dorpskern voor. Hij werkt graag met authentieke elementen uit de tuindorpgedachte met knikken in de wegen en de straten. Hij wil ook geen gesloten bouwblokken. In het plan van Van Embden zijn het *Wilhelminapark-plantsoen* en de grote open binnenterreinen essentieel. Tijdens de wereldtentoonstelling in Parijs 1937 heeft hij met zijn Nootdorpse uitbreidingsplan – waarin het bestemmingsplan van gehele toenmalige gemeente werd gepresenteerd - een prijs gewonnen. Zijn plan is in de negentiger jaren nog steeds de basis van de stedenbouwkundige structuur voor de Nootdorpse dorpskern.

Bovenstaande kaart is een detail van het originele plan voor de Groene Singel. Rechts rood omlijnd de boerderij van Van Dijk waar nu de Rabobank staat. Schuin links er onder het gemeentehuis met links er naast de NH kerk, beide verrassend op een haast rondom met water omgeven gebied. Links – net onder het blauw – zien we het Wilhelminaplantsoen met meer water. Het water bij Nové buigt af en loopt haast door tot de Dorpsstraat.

Het Actiecomité Dorpskern Nootdorp Groen en Veilig – zie www.dngv.nl – zet zich in voor herstel van het Wilhelminaplantsoen en wil graag een aantal elementen, zoals het water, weer terug laten komen, danwel aansluiten – zoals vroeger al het geval was – op het water langs het Wilgenpad.

Delft, stad met een vergeten bierhistorie

Door Willem Verboom, met toestemming overgenomen uit PINT.

Op 11 september vond er in Delft een bijzondere lezing plaats door gemeentelijk archeoloog Epko J. Bult met als titel “Delft, stad met een vergeten bierhistorie”. Tal van belangstellenden hadden zich rond 20.00 uur verzameld in de Dok Bibliotheek (Kruisstraat 71, te Delft). De lezing werd gehouden in het kader van de Open Monumentendag die dit jaar het thema FEEST heeft meegekregen. Bier is tegenwoordig nog steeds een populaire drank, maar in de middeleeuwen was het nog veel belangrijker in het dagelijkse leven. Men begon de dag bij wijze van spreken met het drinken van bier, want al bij het ontbijt werd er bier gedronken door zowel volwassenen als kinderen. Ook in de gerechten werd het verwerkt. Het was er in diverse variaties. Er was een lichtere versie voor kleine kinderen en een zwaardere variant voor de ouderen. Thee en koffie waren nog onbekend, terwijl men van de voedingswaarde van melk geen weet had. Water werd er niet gedronken, want het was de veroorzaker van veel ziekten. Wijn werd alleen gedronken door de gegoede burger. In onze streken zouden thee en koffie pas veel later in zwang raken. Bier was lange tijd de enige drank, waarvan men zeker was dat het zonder risico kon worden gedronken. Tijdens het kookproces werden eventuele ziektekiemen geëlimineerd.

Rijk brouwverleden

Dat de stad een rijk brouwverleden heeft, is misschien niet algemeen bekend, maar toch had de stad rond 1500 ongeveer 200 brouwerijen binnen

haar poorten en was daarmee een van de belangrijkste brouwsteden van ons land. Het is daarom niet verwonderlijk dat er tijdens opgravingen regelmatig sporen van verdwenen brouwerijen worden gevonden. Er bevond zich naast de Oude Kerk een brouwerij daterend uit 1210.

Zeer waarschijnlijk is dit de oudste brouwerij van Delft geweest. Zoals veel bouwwerken uit die periode was ze voornamelijk van hout gemaakt. Als dakbedekking werd riet of stro gebruikt. Uit het onderzoek van de jaarringen in de houten palen en planken kon met zekerheid worden bepaald dat het pand uit 1210 dateerde. Dat het om een brouwerij ging, kon ook worden bewezen aan de hand van verkoolde granen die ter plekke werden gevonden. Er werden resten aangetroffen van haver, dat meer dan de helft van de zaden uitmaakte. Gerst en tarwe waren de andere. Rogge werd nog niet gebruikt bij de bierbereiding, maar werd vooral gebruikt bij het bakken van brood en het maken van pap. Tot in de 15de eeuw was het vooral haver dat werd gebruikt als ingrediënt voor het brouwen van bier. Daarna werd de haver vervangen door gerst en tarwe.

Tot in de 14de eeuw werd er gruit (een mengsel van kruiden en bladeren van de gagelstruik) gebruikt. Vanaf 1325 werd in ons land ook hop gebruikt ter vervanging van de gagel. Hierdoor veranderde het bier van smaak, maar werd ook de houdbaarheid vergroot. De brouwerijen uit die tijd waren veelal kleinschalige bedrijven met een lokale afzet. Op haar hoogtepunt waren er 200 brouwerijen in Delft gevestigd. In die tijd had elk ambacht een soort belangenvereniging een z.g. gilde. Zo ook de brouwers. Vanuit het brouwersgilde werd bepaald dat elke brouwer per week niet meer dan 48 vaten van circa 155 liter mochten brouwen. Niet elke brouwer haalde dit quotum wat er toe leidde dat grotere brouwers het ongebruikte deel van de kleinere opkochten. Het kwam ook voor dat alle rechten van een dergelijk kleine brouwer werden opgekocht en soms werd de hele installatie gesloopt.

Na 1575 werd de quotering steeds soepeler en verdwenen er nog meer kleine brouwerijen.

De bierproductie nam hand over hand toe. Werden er in 1514 ongeveer 350.000 vaten bier (à 155 liter per vat) gebrouwen, in 1554 was dat aantal opgelopen naar ruim 500.000 vaten. Wat neer komt op meer dan 77 miljoen liter bier. 80% hiervan was voor de export naar de Zuidelijke Nederlanden (het huidige België) en de Zeeuwse eilanden bestemd. De brouwering betekende werkgelegenheid voor veel mensen. Elke brouwerij had minimaal 4 mensen in

Stadsplattegrond van Delft met de ligging van historisch bekende bierbrouwerijen rond 1600 (grote stip) en stenders (kleine stip), die zijn kranen op de kade om water uit de gracht te hijsen.

dienst. Daarnaast betekende het werk voor toeleveringsbedrijven zoals graanhandelaren, kuiperijen en mouterijen en niet te vergeten de transportsector. Voor de lokale markt maakte men

De Brouwer.

Dekaving staat gereed, Maar is het dorstend Leed?

*Als Dorst en Dranck malkaar ontmoet,
Is't Bitter d' oorspronch van het Soet:
ô Ziel! Begeeren en het Geeven,
Uw Dorst, en 's Leevens springfontyn,
Sal Eeuwige Verquicking Zyn,
Die Weelden lust, soeck sulcke een leeven.*

gebruik van kruiers die de vaten leverden aan herbergen en schippers. Deze schippers werden weer ingezet voor het vervoer over water naar voornamelijk zuidelijke afzetgebieden. De grote brouwers waren dan ook zeer welvarend en machtig. Ze maakten vaak deel uit van het stadsbestuur. Als gevolg van de 80-jarige oorlog was de afzet naar de Zuidelijke Nederlanden gestagneerd. Daarnaast ondervond men veel concurrentie van steden als Rotterdam en Haarlem. In 1600 waren er nog 80 brouwerijen te vinden in Delft. Zeventig jaar later was dit aantal gezakt naar 17. In 1740 telde men nog slechts 10 brouwerijen. De teloorgang was mede te wijten aan de concurrentie van nieuwe dranken zoals thee en koffie. De bierproductie was tot een dieptepunt gedaald en bedroeg nog slechts 14400 vaten. Aan de hoogtijdagen was een eind gekomen. Delft was ooit beroemd om diverse biersoorten zoals Israel, Pharao, Moselair en Delftsche kuyte (red).

Andere aspecten

Tijdens zijn verhaal liet de heer Bult van tijd tot tijd afbeeldingen zien (via een powerpoint-presentatie)

van opgravingen en tekeningen om zijn verhaal nog verder te verduidelijken. Dat de opgravingen ook andere aspecten van het brouwerijverleden hebben prijsgegeven, is interessant. Want zo weten we ook wat voor grondstoffen er werden gebruikt tijdens het brouwproces. Het staat vast dat er tot de 15de eeuw in belangrijke mate gebruik werd gemaakt van haver. Daarna zou men overgaan tot het gebruik van gerst en tarwe.

Ook zijn de bezoekers veel te weten gekomen over de waterhuishouding van de stad Delft. Er was een apart grachtenstelsel om de in de nabijheid van de grachten gelegen brouwerijen van schoon brouwater te voorzien. Andere belangrijke bedrijfstakken, de lakenindustrie en leerlooiers, hadden de beschikking over hun eigen grachtenstelsel. Deze bedrijven waren in het oostelijk deel van de stad te vinden. Het was in het bijzonder voor de brouwers uitermate belangrijk om geen verontreinigd water te hoeven gebruiken.

Om beide grachtenstelsels regelmatig van schoon water te voorzien werd in 1450 een stenen molen gebouwd op de stadswal: de Duyvelsgatmolen. Veel van deze grachten verwijzen nog naar hun oorspronkelijk bestemming. We komen namen tegen als Verwersgracht en Lakengracht.

Al met al een zeer interessante lezing over een jammer genoeg ter ziele gegane bierindustrie.

Willem Verboom

Er bestaat de mogelijkheid om de lezing (eventueel in gewijzigde vorm) te herhalen voor onze leden. Er wordt hierbij gedacht aan een combinatie van een stadswandeling, een bierlezing en een bezoek aan enkele interessante biercafe's in de binnenstad van Delft. Wie hiervoor belangstelling heeft, kan contact met mij opnemen. Stuur een e-mail naar weaver8@planet.nl

Dit artikel verscheen eerder in PINT nr. 156, het blad voor biergenieters. Zie www.pint.nl.

Graftombe.nl

Het doel van graftombe.nl is om zoveel mogelijk begraafplaatsen en kerkhoven in Nederland te digitaliseren en dit op internet beschikbaar te stellen voor genealogen en andere belangstellenden. Dit wordt gedaan door grafstenen te fotograferen en te indexeren. De indexen zijn voor

iedereen via internet in te zien. Een foto kan daarna eventueel aangevraagd worden. Dit alles wordt gedaan door een aantal vrijwilligers die elk één of meer begraafplaatsen voor hun rekening nemen. Ook de begraafplaats van de NH kerk aan de Dorpsstraat is door uw voorzitter gefotografeerd en geïndexeerd. In een later stadium zal ook de begraafplaats van de Bartholomeuskerk gefotografeerd en geïndexeerd worden.

Voor meer informatie zie www.graftombe.nl.

Woningbouwvereniging Nootdorp

een bewogen historie – door Ninon Vis

Huurwoningen bouwen voor mensen met de wat smallere beurs, dat was de doelstelling van de Woningbouwvereniging Nootdorp (W.V.N.), die in 1939 werd opgericht.

Sociale woningbouw bestond nog niet in Nootdorp en de volkshuisvesting was niet best. Het was Th. Lindeman van het gelijknamige assurantiekantoor, die het initiatief nam tot oprichting van een woningbouwvereniging. Hij werd tevens de eerste voorzitter. Lindeman kwam uit de Katholieke Arbeidersbeweging, maar hij zette toch een algemene corporatie op, wat in die tijd heel modern en niet

Th. Lindeman

vanzelfsprekend was. Andere bestuursleden van het eerste uur waren onder anderen Chr. De Koning, D. Steeneveld en gemeentesecretaris B. Beukema. H. Mooijman werd als administrateur aangesteld, de enige functie die een kleine vergoeding opbracht. Bestuursleden zijn altijd vrijwilligers gebleven en hun werkzaamheden waren zeer tijdrovend. Die bestonden uit het maken van plannen, eindeloos overleggen en vergaderen, de correspondentie afwickelen, de klachten afhandelen en de huuradministratie bijhouden. Er was geen sprake van

enige vorm van automatisering; de Olivetti schrijfmachine draaide overuren.

De nieuwe corporatie kocht grond daar waar nu de Prins Bernhardstraat en de Prinses Beatrixstraat zijn. Architect Van Embden maakte een ontwerp: een dorpsstraat in oud-Hollandse stijl. Vervolgens brak de oorlog uit en werden de werkzaamheden stilgelegd. Op de deels bouwrijp gemaakte grond gingen de Nootdorpers groenten verbouwen. De buurt kreeg de naam van groene Singel, kortweg: De Singel. Later ging de wijk Oranjewijk heten.

In 1947 kregen eindelijk de eerste tien huurders de sleutels van hun huizen aan de Prinses Beatrixstraat.

Sommige woningen, de zogeheten Duplexwoningen, werden in tweeën gedeeld. Mocht de woningnood voorbij zijn, dan konden van deze twee woningen er één worden gemaakt.

Lindeman ging persoonlijk huis aan huis de huur ophalen en de vergaderingen werden bij iemand thuis gehouden. Pas in de jaren zestig richtte het bestuur een kantoortje in, ondergebracht in een Duplex-woning aan de Prins Bernhardstraat.

Onlangs zijn de huurwoningen in de Oranjewijk opgeknapt. Aan het begin van de Prinses Beatrixstraat staan echter enkele huizen al jaren op de nominatie te worden afgebroken.

In het bestuur van de vereniging had ook Piet Steenweg zitting, het hoofd van de Jozefschool. In 1975 werd hij de nieuwe voorzitter en hij zou dit tot 1981 blijven, toen hij werd opgevolgd door Wim de Kuijper, werkzaam als hoofd opdrachtgeving infrastructurele projecten bij de gemeente Den Haag. De Kuijper was al in 1976 als secretaris in het bestuur van de W.V.N. gekomen en hij zou vijftien jaar lang het voorzitterschap bekleden. Toen hij in

Prinses Beatrixstraat 6 met boven de deur de herdenkingsteen van de W.V.N. met de datum 24-4-1947, de datum van eerste oplevering.

Start van de bouw in Vrouwjesland. Foto Ninon Vis

Het bestuur van de W.V.N. in 1989 v.l.n.r.: Piet van Hagen, Jan van Dorp, Tinus van Logchem, Tinus de Vreede, Bertus de Bruijn, Wim de Kuijper en Wim Lakens

1996 werd opgevolgd door Henk Duinkerken, was deze pas de vierde voorzitter van de W.V.N. Voor een vereniging die al zolang bestaat een ongekend fenomeen, dat duidelijk maakt hoe serieus het bestuur zijn taak opvatte.

Het volgende project dat de W.V.N. opzette was plan West. Een wijk rond het Burgemeester Schölvincplein en de Vrijenbansestraat. Dit was begin jaren zestig. Direct daarop volgde de bouw van plan Oost, Vrouwtjeslant genoemd, waar de W.V.N. bij de start van deze bouwstroom ondermeer in de Lindenhof en Elzenhof huurwoningen kreeg toegewezen. In betrekkelijk korte tijd kwamen er grote aantallen woningen en huurders bij.

Hooravonden

Wim de Kuijper vertelt over de gang van zaken tijdens de zogeheten hooravonden, die op maandag om de veertien dagen plaatsvonden.

“Die avonden werden druk bezocht. Huurders kwamen niet alleen melden dat de dakgoot lekte, maar ook dat de televisie het niet deed, want wij werden overal bijgeroepen. Veel mensen kwamen informeren wanneer ze nu eindelijk eens aan de beurt waren voor een huurhuis, want er waren altijd veel meer gegadigden dan woningen. Er moesten dus veel Nootdorpers worden teleurgesteld.”

Na de voltooiing van Vrouwtjeslant in 1983 bezat de W.V.N. ongeveer 380 woningen. Het bouwen lag vervolgens enige tijd stil, doordat het plan Achter het Raadhuis (AHR) maar niet van de grond kwam. En

Burgemeester Jos Waals overhandigt de eerste sleutel

intussen steeg het aantal woningzoekenden. Het duurde tot 1985 voordat burgemeester Waals de eerste sleutel van een woning aan de Ds.C. Spoorlaan aan de nieuwe bewoners kon overhandigen.

De wijk AHR werd gevolgd door de eerste Nootdorpse Vinex-locatie: Hoogeveen-zuid.

“Wij waren toen de eerste die het aandurfden om in Nootdorp de opdracht te geven tot het bouwen van een appartementencomplex,” vertelt De Kuijper. “Volgens het bestemmingsplan mocht aan de Lupine een dergelijk gebouw verrijzen en in 1993 gaven wij bouwbedrijf Van Venrooij de opdracht.”

Inmiddels was er in de organisatie natuurlijk wel het één en ander veranderd. Doordat de W.V.N. begin jaren 80 de vrijgekomen PTT-centrale aan de Koningin Wilhelminastraat kocht en na verbouwing hier het kantoor vestigde, konden administratieve krachten in dienst worden genomen en werd het werk professioneler van opzet. Geen huurverhogingen meer zelf met de hand berekenen; geen huren meer ophalen, want de incasso was tien jaar eerder al geautomatiseerd. Het onderhoud werd uitbesteed aan de Woningbouwvereniging Pijnacker.

Ook de wijze waarop woningen werden toegewezen was veranderd. De W.V.N. kende aanvankelijk het bemiddelingsmodel. Mensen die zich hadden ingeschreven werden benaderd met de vraag: deze woning komt beschikbaar, is dat wat voor u? In de jaren 90 stapte de vereniging over op het aanbodmodel. De W.V.N. adverteerde met de woningen die beschikbaar waren en de potentiële huurders konden zich hiervoor aanmelden. Voor een toewijzing gaf bij starters de leeftijd de doorslag en bij de doorstromers het aantal jaren waarin zij al in een woning verbleven. Van groot belang was de verhouding tussen huurprijs, inkomen en gezinssamenstelling.

(Wordt vervolgd)

Maria van Oosterwijk

Opnieuw aanzienlijke prijs voor schilderij van Maria van Oosterwijk – door Noud Janssen

Op 14 november 2006 bracht het veilinghuis Sotheby's Amsterdam een schilderij van Maria van Oosterwijk onder de hamer. Het doek was voor de veiling getaxeerd op een bedrag dat zou kunnen liggen tussen de € 20.000 en € 30.000. Een particuliere kunstliefhebber bood tenslotte een bedrag van € 35.000 waarna de hamer viel en hij zich eigenaar kon noemen van een kenmerkend exemplaar uit het oeuvre van Maria van Oosterwijk.

Het schilderij (50,2 cm hoog en 42 cm breed) is niet gedateerd, maar zal zijn gemaakt omstreeks 1680. Het is een verbeelding van een hangend bloemen- en fruitarrangement (festoen) dat met een blauw lint is opgehangen aan een spijker. Het hart van het schilderij wordt gevormd door enkele bloemen (een roze provenceroos, witte anjer rood gebiesde

kroonblaadjes en een rood-wit gestreepte anjer). Daaronder zien we een afrikaantje en rechts daarvan een hibiscus. Daaromheen en daarachter zijn enkele trossen witte en rode druiven gearrangeerd en glaskersen en aan de onderzijde enkele trosjes rode aalbessen. Aan de bovenzijde worden de neerhangende bloemen ondersteund door een sinaasappel.

Opmerkelijk is de lavendelblauwe hibiscusbloem aan de rechterzijde. Deze bloem komt op geen enkel ander werk van Maria van Oosterwijck voor en ook niet op andere schilderijen uit de 17^e eeuw. De vlinder aan de onderkant is de bonte bessenvlinder, die vroeger veel schade veroorzaakte aan aalbessen. Tegenwoordig is deze vlinder op veel plaatsen verdwenen.

Nadere bestudering van het schilderij wijst uit dat enkele elementen daarvan grote gelijkenis tonen met werken van Maria van Oosterwijck die zij wel signeerde. Zo is de roze provenceroos (links van het midden) nagenoeg identiek met dezelfde bloem die zij schilderde op het boeketschilderij dat in het Mauritshuis in Den Haag hangt. De blauwe strik en de rood-witte anjer met de sinaasappel laten opmerkelijke overeenkomsten zien met een gesigneerd schilderij dat bij Sotheby's Londen in 1992 werd geveild.

Maria van Oosterwijck, die in Nootdorp werd geboren op 27 augustus 1630, leerde schilderen in Delft, Leiden en Utrecht. Haar grote roem bouwde zij op vanaf 1666 in Amsterdam. In de zeventiger en tachtiger jaren van de 17e eeuw wilden bijna alle vorstenhuizen in Europa minstens één doek van Maria van Oosterwijck in hun kunstcollectie hebben. In het voorjaar van 2007 zal de Vereniging een lezing houden over het leven en het werk van deze schilderes. Nadere berichten hierover volgen nog.

Van de penningmeester

Wanneer u een herinnering bij deze Nieuwsbrief vindt, dan heeft u zeer waarschijnlijk uw contributie nog niet voldaan. Voor diegene die de contributie (€ 15,00) voor het jaar 2006 nog steeds niet betaald hebben het verzoek dit zo spoedig mogelijk over te maken op bankrekening nummer 1373.59.675, ten name van Noitdorpsche Historiën te Nootdorp. Voor informatie kunt u de penningmeester bellen.

Giften

Bij beschikking van de Inspecteur van de Belastingdienst - dossiernummer 23347, dd. 30 juli 2004 - is besloten om de Vereniging Noitdorpsche Historiën aan te merken als instelling zoals bedoeld in artikel 24, lid 4 van de successiewet 1956.

Dit betekent dat giften gedaan aan de Vereniging aftrekbaar zijn in uw aangifte Inkomstenbelasting.

Hiervoor gelden natuurlijk een aantal regels. Zie voor de meest actuele regels de site van de belastingdienst.

Het bankrekeningnummer van de vereniging is: 1373.59.675 ten name van Noitdorpsche Historiën te Nootdorp. Vermeld er wel bij dat het om een gift gaat!

Voorzitter	Secretaris	Penningmeester
Henk Rolvink Fonteinkruid 23 2631 DT Nootdorp tel.: 015 310 8117	Ron Schenk Lisdodde 8 2631 DJ Nootdorp tel.: 015 310 8710	Ruud Staal Sytwinde 185 2631 GZ Nootdorp Tel.: 015 310 6037
www.noitdorpsche-historien.nl		

Colofon: ISSN 1570-1662

Uitgave van de Vereniging Noitdorpsche Historiën
Redactieadres: Populierenlaan 28, 2631 HX Nootdorp.

Samenstelling en redactie:

Gerry Buursink, Henk Rolvink, Ninon Vis

Versijning

De Nieuwsbrief verschijnt éénmaal per kwartaal.

Verspreiding

Leden van de Vereniging Noitdorpsche Historiën ontvangen de Nieuwsbrief gratis. Niet-leden betalen € 2,50 per nummer.

Contributie

De contributie bedraagt minimaal € 15,00 per jaar.

Rekeningnummer: 1373.59.675.

De Vereniging is ingeschreven in het Verenigingsregister van de Kamer van Koophandel Haaglanden te Delft onder nummer 271.971.110.

De statuten zijn vastgelegd in notariële akte op 28 februari 2001.

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

